

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220202635
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2220202635.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX D. XXXX/X, E., zastúpený advokátom: JUDr. Milan Švec, so sídlom Hadriánova 1, Bratislava, IČO: 31 786 260, proti žalovaným: 1/ F. G. H., nar. X.X.XXXX, I. XXX/X, E. a 2/ B. H., nar. XX.X.XXXX, I. XXX/X, E., zastúpení advokátkou: JUDr. Zuzana Falisová, so sídlom Horná 2, Banská Bystrica, IČO: 33 759 626, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie žalobcu proti výroku V. rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 19C/21/2020-955 zo dňa 31. januára 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. o náhrade trov konania potvrdzuje.

II. Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol nasledovne:

I. Podielové spoluvlastníctvo žalobcu A. B. C., J. C., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvalo bytom D. X, XXX XX E., občan SR, a žalovaných v prvom rade F. G. H., J. H., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXX, trvalo bytom I. X, XXX XX E., občan SR, a v druhom rade B. H., J. K., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXX, trvalo bytom I. X, XXX XX E., občianka SR, k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. J., Obec J., Okres Dunajská Streda, evidovaným na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Dunajská Streda, Katastrálnym odborom, ako (i) parcela registra „C“ č. 119/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 624 m², (ii) parcela registra „C“ č. 120/1 - záhrada o výmere 1 787 m², a ako (iii) stavba - rodinný dom so súpisným č. X postavený na pozemku parc. č. 119/1, sa zrušuje.

II. Nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. J., Obec J., Okres Dunajská Streda, evidované na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Dunajská Streda, Katastrálnym odborom, ako (i) parcela registra „C“ č. 119/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 624 m², (ii) parcela registra „C“ č. 120/1 - záhrada o výmere 1 787 m², a ako (iii) stavba - rodinný dom so súpisným č. X postavený na pozemku parc. č. 119/1, sa prikazujú do výlučného vlastníctva žalobcu A. B. C., J. C., nar. XX. XX. XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvalo bytom D. X, XXX XX E., občan SR.

III. Žalobca je povinný na vyrovnanie spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v kat. úz. J., Obec J., Okres Dunajská Streda, evidovaných na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Dunajská Streda, Katastrálnym odborom, ako (i) parcela registra „C“ č. 119/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 624 m², (ii) parcela registra „C“ č. 120/1 - záhrada o výmere 1 787 m², a ako (iii) stavba - rodinný dom so súpisným č. X postavený na pozemku parc. č. 119/1, zaplatiť žalovaným v prvom rade a druhom rade spoločne a nerozdielne sumu celkom 102 375,- EUR, a to v lehote do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Znalec Ing. Michal Šiandor, ev. č. 915688, má voči žalovaným nárok na znalečné v rozsahu 100 % s tým, že žalovaní sú povinní znalečné uhradiť spoločne a nerozdielne.

V. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca a žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností uvedených vo výroku tohto rozsudku; spoluvlastnícky podiel žalobcu je 5/8 a spoluvlastnícky podiel žalovaných je 3/8. Žalovaní nehnuteľnosti obývajú a užívajú a ich záujmom je pokračovať v ich užívaní aj naďalej. Žalobca v/na nehnuteľnostiach trávil časť svojho detstva a má záujem nehnuteľnosti prevziať do užívania a založiť si rodinu. Žalobca nemá záujem na zotrvaní v podielovom spoluvlastníctve nehnuteľností so žalovanými, pričom stranám sa nepodarilo dohodnúť sa na spôsobe zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Preto sa žalobca domáha, aby podielové spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal súd.

Požiadavky strán na vyporiadanie spoluvlastníctva sa v priebehu konania menili, pričom obe strany (v určitom momente i žalovaní) deklarovali najskôr záujem nehnuteľnosti rozdeliť a neskôr záujem prevziať nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva a vyplatiť druhej strane vyrovnací podiel. Súd sa preto v konaní zaoberal jednotlivými možnosťami vyporiadania spoluvlastníctva tak, aby konečné riešenie zodpovedalo rozumnému usporiadaniu vzťahov a nevedlo len k rozmnožovaniu sporov v budúcnosti.

V prvom rade sa súd zaoberal možnosťou reálneho rozdelenia nehnuteľností, pričom bolo treba vziať do úvahy, že prípadným rozdelením domu na dve bytové jednotky (resp. vytvorením dvoch samostatných bytov v jednom dome) nedôjde k zrušeniu spoluvlastníctva v pravom slova zmysle, ale len k jeho modifikácii, keď napriek vytvoreniu dvoch bytov ako právne samostatných vecí zostane zachované spoluvlastníctvo strán k spoločným častiam a zariadeniam domu (napr. strecha, múry, odkvapy atď.), a teda týmto spôsobom by nebola vyriešená podstata problému, ktorou je absolútna averzia medzi stranami a neschopnosť dohodnúť sa v podstate na čomkoľvek, vrátane otázok údržby, opráv a zveľaďovania nehnuteľností. Ďalej je potrebné vziať do úvahy, že s vytvorením samostatných bytov v dome sú spojené výrazné stavebné úpravy domu a inžinierskych sietí a s tým spojené nezanedbateľné náklady, pričom strany by museli v konaní preukázať spôsobilosť znášať tieto náklady. V priebehu konania obe strany zmenili svoj postoj k rozdeleniu nehnuteľností. Žalobca dodatočne vyhodnotil rozdelenie nehnuteľností ako neefektívne, pričom by ich ďalšie spoluúžívania nenapĺňalo znaky pokojného užívania a žalovaní dospeli k záveru, že rozsah prác a zásahov do nehnuteľnosti pri odčlenení nehnuteľnosti na dva samostatné objekty je taký zásadný a vážny, že nezodpovedá požiadavkám reálnej deľby nehnuteľnosti; došlo by k zásahu do väčšiny prvkov dlhodobej životnosti stavby, čo je nad rámec účelnosti reálnej deľby, pričom hodnota týchto stavebných úprav vyjadrená v peniazoch by tiež bola v nepomere s hodnotou nehnuteľnosti, žalovaní by okrem toho neboli schopní znášať náklady na realizáciu stavebných úprav. Súd preto uzavrel, že v predmetnej veci vyporiadanie podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením nehnuteľností neprichádza do úvahy.

Súd sa zaoberal možnosťou prikázať nehnuteľnosti za primeranú náhradu jednej zo strán. V konaní obe strany prejavili záujem nadobudnúť nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva. Pokiaľ ide o účelné využitie nehnuteľnosti do budúcnosti, súd mal za nepochybné, že tak žalovaní, ako i žalobca, chcú a môžu nehnuteľnosti v budúcnosti využívať na účel, na ktorý sú stavebne určené, t.j. na ich trvalé obývanie. Žalovaní v dome bývali i počas konania, žalobca mal záujem sa do domu presťahovať a založiť si tam rodinu. Preto požiadavka účelného využitia nehnuteľností je splnená u oboch strán. Hľadisko veľkosti spoluvlastníckeho podielu svedčalo v prospech žalobcu, ktorý mal na nehnuteľnostiach väčší spoluvlastnícky podiel. Pokiaľ ide o schopnosť budúceho výlučného vlastníka vyplatiť druhého spoluvlastníka (ktorému sa jeho vlastníctvo odníma), žalovaní uviedli, že nemajú finančné prostriedky na vyplatenie vyrovnacieho podielu žalobcovi, naopak, žalobca preukázal svoju kredibilitu predloženým potvrdením o disponibilnom zostatku a potvrdením o možnosti čerpať stavebný úver.

Súd mal v konaní za preukázané z LV č. XXX vedeného pre k.ú. L. M., že žalovaní majú kde bývať, a to na adrese, ktorú majú dosiaľ vedenú ako adresu trvalého pobytu, titulom vecného bremena v ich prospech spočívajúceho v práve doživotného bývania a užívania bytu č. XX/X.N. na adrese I. X, E.. V konaní naopak nebolo sporné, že žalobca nie je vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej by mohol bývať a založiť si rodinu.

Pokiaľ ide o výšku vyrovnacieho podielu, žalobca navrhoval, aby súd vychádzal zo Znaleckého posudku č. 16/2018 z 13. 04. 2018 vypracovaného znalcom Ing. Jozefom Tašárom, ktorý hodnotu nehnuteľností stanovil vo výške 109 000,- EUR. Žalovaní na pojednávaní dňa 25. 03. 2022 navrhli, aby nehnuteľnosti boli ocenené súdom ustanoveným znalcom, s tým, že budú znášať trovy tohto dôkazu. Súd nariadil znalecké ocenenie nehnuteľností, ktoré vykonal znalec Ing. Michal Šiandor v Znaleckom posudku č. 137/2022 z 18. 07. 2022. Výšku vyrovnacieho podielu súd určil na základe hodnoty stanovenej

Znaleckým posudkom č. 137/2022 Ing. Michala Šiandora, ktorý hodnotu nehnuteľností stanovil v súhrnnej výške 273 000,- EUR. Žiadna zo strán nevzniesla k obsahu tohto znaleckého posudku v stanovenej lehote námietky (pozn. žalobca namietal jeho celkovú nezákonnosť, s čím sa súd nestotožnil z dôvodov uvedených v odseku 22 tohto rozsudku), a preto súd nevidel žiaden dôvod, pre ktorý by tento posudok nemal predstavovať spoľahlivý podklad pre stanovenie výšky vyrovnacieho podielu. Vyrovnací podiel súd vypočítal tak, že sumu 273 000,- EUR vydělil číslom 8 (keďže spoluvlastnícke podiely sú vyjadrené v osminách) a výsledok vynásobil číslom 3 (keďže spoluvlastnícky podiel žalovaných, ktorým vyrovnací podiel prislúcha, je 3/8). Výslednou sumou je suma 102 375,- EUR. Žalobcovi preto súd uložil povinnosť vyplatiť žalovaným vyrovnací podiel vo výške 102 375,- EUR, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozsudku, a to v lehote 90 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Súd považoval túto lehotu za primeranú s ohľadom na výšku vyrovnacieho podielu a s tým spojenú potrebu žalobcu zabezpečiť si úverové prostriedky (keď žalobca svoju kredibilitu preukazoval okrem iného ponukou stavebného úveru z N.).

Vo výroku IV. tohto rozsudku súd priznal znalcovi Ing. Michalovi Šiandorovi znalečné v rozsahu 100 %, s tým, že povinnosť uhradiť znalečné súd uložil žalovaným, a to spoločne a nerozdielne, z dôvodu, že tento dôkaz navrhli žalovaní, ktorí zároveň na pojednávaní uviedli, že sú ochotní znášať trovy tohto dôkazu. O trovách súd rozhodol postupom podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP. Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z toho, že každá zo strán bola v konaní úspešná iba čiastočne. Žalobca pôvodne navrhoval vyporiadanie spoluvlastníctva rozdelením nehnuteľností, čo sa ukázalo ako nereálne. Po zmene petitu požadoval priznanie nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva, čomu súd vyhovel, avšak pokiaľ ide o výšku vyrovnacieho podielu, túto súd žalovaným priznal v približne dvojnásobnej výške oproti návrhu žalobcu. Preto v konaní boli čiastočne úspešní i žalovaní. Zároveň pri tomto type konania a rozsudku nemožno vyčíslieť pomer úspechu jednotlivých strán. Preto súd s poukazom na § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Proti výroku V. rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené

Žalobca je majoritným spoluvlastníkom nehnuteľností rodinného domu, pozemku pod rodinným domom a záhrady, ktorú má spolu so žalovanými v spoluvlastníctve. Žalobca žalovaným navrhol štyri spôsoby zrušenia a vyporiadania spoluvlastníckeho vzťahu pred podaním žaloby, navrhovanými spôsobmi boli dva možné spôsoby reálneho a právneho rozdelenia nehnuteľnosti s povinnosťou vyplatiť zo zvyšného podielu žalobcu, vyplatenie žalovaných s nadobudnutím rodinného domu a zastavanej plochy žalobcom alebo vyplatenie žalobcu s tým, že by rodinný dom so zastavanou plochou nadobudli žalovaní. Hodnota nehnuteľností pre účely vysporiadania bola stanovená pre všetky štyri varianty znaleckým posudkom, ktorý obstaral žalobca. Žalovaní následne v žalobcom stanovenej, primeranej lehote neuviedli, akým spôsobom by chceli zrušiť a vyporiadať spoluvlastníctvo. Žalobca bol preto nútený domáhať sa zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam prostredníctvom súdneho konania.

Žalobca sa od začiatku snažil riešiť spor so žalovanými zmierlivou cestou, bez nutnosti súdneho konania. Výzvami a komunikáciou so žalovanými, ktorá je obsahom súdneho spisu, žalobca dostatočne prezentoval skutočný záujem na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva akýmkoľvek zákonným spôsobom, ktorý by rešpektoval nároky vyplývajúce z veľkosti jeho spoluvlastníckeho podielu, bez nutnosti súdneho konania a autoritatívneho rozhodnutia súdu. Žalovaní práva žalobcu nerešpektovali a poškodzovali ho na jeho právach a právom chránených záujmoch. Žalovaní zároveň neprejavili reálny záujem o vyporiadanie spoluvlastníckych vzťahov. Žalobca sa preto rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka podať žalobu o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva.

Žalobca podal žalobu o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva ako dôsledok nemožnosti uzavretia dohody medzi žalobcom a žalovanými. Súd viackrát odročil pojednávania (podľa názoru žalobcu aj v rozpore s civilným sporovým poriadkom, čo uvádza vo svojich vyjadreniach v priebehu súdneho konania) s apelom na strany konania, aby sa pokúsili o mimosúdne rokovanie a vyriešenie sporu mimosúdnu cestou. Žalobca bol celú dobu otvorený návrhom zo strany žalovaných, aby bolo spoluvlastníctvo zrušené a vyporiadané tak, aby boli rešpektované práva žalobcu zodpovedajúce veľkosti jeho spoluvlastníckeho podielu. Žalovaní ani ich právna zástupkyňa počas celého súdneho konania ani raz nepredniesli konkrétny a reálny návrh zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ktorý by nemal za následok neoprávnené zvýhodňovanie žalovaných, bez relevantného právneho titulu. V

dôsledku pokračujúceho nezákonného konania žalovaných ani k dohode medzi žalovanými a žalobcom nedošlo. Súd nakoniec bol nútený autoritatívne vo veci rozhodnúť.

Žalobca podáva odvolanie proti časti V. rozsudku z dôvodu, že nepriznanie náhrady trov konania vidí ako nezákonný a nedostatočne odôvodnený zásah do svojich práv a právom chránených záujmov. Žalobca má za to, že výdavky, ktoré počas súdneho konania vynaložil naplňajú definíciu v zmysle § 251 Civilného sporového poriadku a že aplikácia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku súdom, nie je dôvodná. Súd vychádzal z toho, že každá zo strán bola v konaní úspešná len čiastočne. Tento záver súdu je nesprávny ako zo skutkového, tak z procesného hľadiska. Žalobca celú dobu, dokonca aj pred podaním žaloby deklaroval, že jeho zámerom je primárne zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva. Žalobca ponúkal žalovaným všetky zákonné varianty zrušenia a vysporiadania, spoluvlastníctva a dokonca ponúkol možnosť výberu vyporiadania žalovaným. Žalovaní však neprejavili reálny záujem ani o jeden z možných variantov zrušenia a vyporiadania. Dôsledkom nerešpektovania veľkosti spoluvlastníckych pomerov a práv spojených s užívaním nehnuteľností, bol žalobca donútený podať žalobu na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva. Žalobca vychádzal pri podávaní žaloby zo záverov znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný súdnym znalcom, v ktorom sa uvádzali dve možnosti rozdelenia nehnuteľnosti. Žalobca, ktorý nemá odborné schopnosti a možnosti posúdiť odborný znalecký posudok súdneho znalca, podal žalobu na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva rozdelením nehnuteľností rodinného domu a zastavanej plochy a nádvoria s tým, že susediaci pozemok záhrady, bude rozdelený následne po vydaní rozsudku, ktorým súd rozdelí zastavanú plochu a nádvorie spolu s rodinným domom. Až v priebehu súdneho konania súd vyjadril svoj predbežný právny názor, že nehnuteľnosti považuje za nedeliteľné a že sa prikláňa k priznaniu nehnuteľností jednému zo spoluvlastníkov. Vzhľadom na toto predbežné právne posúdenie súdom, žalobca rozšíril žalobu aj o záhradu v spoluvlastníctve a petit zmenil tak, že žiadal priznať všetky nehnuteľnosti v spoluvlastníctve, do výlučného vlastníctva za náhradu, stanovenú znaleckým posudkom, ktorý žalovaní nespochybovali. Žalobca tým opätovne prejavil vôľu a záujem na akomkoľvek zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva. Súd rozsudkom zo dňa 31.1.2023 spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal, prikázaním nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu, čím vyhovel návrhu žalobcu. Žalobca bol v prípade podanej žaloby úspešný v rozsahu 100%. Z uvedeného dôvodu prináleží žalobcovi aj náhrada trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

Žalobca urobil všetko čo bolo od neho možné spravodlivo požadovať, aby vyriešil spor zmierlivou cestou a bez nutnosti súdneho konania. Časovo a finančne nákladné súdne konanie zapríčinili práve žalovaní, svojím obštrukčným, protizákonným konaním. Preto úvaha súdu, že žalobca má znášať trovy konania, ktoré boli nákladné a ich vznik zapríčinili práve žalovaní, sa javí ako neprimeraná tvrdosť voči žalobcovi, odporujúca dobrým mravom. Takýto postup súdu je v rozpore aj s ustálenou judikatúrou súdov Slovenskej republiky (Rozsudok KS Košice, spisová značka: 5Co/100/2018, zo dňa 16. 10. 2018).

V napadnutom výroku rozsudku žalobca vidí aj procesné pochybenie súdu, ktorý nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd predmetným výrokom rozhodol bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom vyjadril aspoň predbežný právny názor o tom, že žalobcovi, respektíve ktorejkoľvek zo strán, nemá byť priznaná náhrada trov konania. Súd mal procesnú povinnosť vytvoriť žalobcovi priestor na vyjadrenie stanoviska k postupu, ktorý by mal za následok nepriznanie trov konania sporovým stranám. Žalobca mal právo byť výslovne vyzvaný na vyjadrenie sa k zámeru súdu nepriznať mu náhradu trov konania, ktorá mu náležite patrí. Súd mu túto možnosť neposkytol a konal tak v rozpore s civilným sporovým poriadkom, ako aj s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keďže žalobcu fakticky ukrátil o právo vyjadriť sa ku skutočnosti, prečo mu má byť náhrada trov priznaná (rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10), nálezy Ústavného súdu ČR, sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15, Nález ÚS SR, spisová značka: I. ÚS 168/2018, zo dňa 10. 10. 2018, Uznesenie NS SR, spisová značka: 8Cdo/266/2019, zo dňa 25. 6. 2020).

Súd použil v predmetnom konaní postup, v ktorom vyjadril, že pomer úspechu vo veci nie je možné vyčíslieť. S týmto záverom žalobca nesúhlasí. V prípade, že súd mal zámer aj moderovať právo na náhradu trov konania, súd mal najprv zistiť výšku nákladov konania, a až potom uplatňovať moderačné právo. Súd mal povinnosť najskôr zistiť výšku nákladov konania, ktorá mala byť žalobcovi nahradená a až následne mal zvažovať dôvody pre nepriznanie náhrady trov, resp. pre moderáciu ich výšky. Súd sa žiadnym spôsobom nezaoberal, či je spravodlivé, aby náhradu nákladov konania znášal žalobca, ktorý nemal vinu na vedení samotného sporu (uznesenie NS ČR, spisová značka: 22 Cdo 825/2015, zo dňa 7. 4. 2015)

Žalobca sa v prvom rade domáhal zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva. Žalobca so žalovanými opakovane komunikoval, či už priamo alebo prostredníctvom právnych zástupcov o možnosti

zmiernivého zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva. Napriek tomu, že súd vo vyjadrení na poslednom pojednávaní uviedol, podľa žalobcu nesprávny, názor, že obe strany mohli urobiť viac krokov ku vzájomnej dohode, nemožno zamieňať s dôvodmi osobitného zreteľa eventuálnu skutočnosť, že žalovaní svojim správaním nedali príčinu k návrhu na začatie konania. Žalovaní však dali dostatok dôvodov uvedených v súdnom spise, prečo žalobca bol žalovanými donútený návrh na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva podať. (uznesenie NS ČR, spisová značka: 32 Cdo 1210/2017, zo dňa 9. 8. 2017)

Žalobca zdôrazňuje, že okolnosti, ktoré predstavujú meritum veci sporu medzi stranami nemôžu byť zároveň považované za dôvody hodné osobitného zreteľa vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania (rozsudok KS Banská Bystrica, spisová značka: 17Co/332/2017, zo dňa 29. 3. 2018)

Záverom upozorňuje na nesprávny postup súdu v nepriznaní trov žalobcovi, na základe zmeny petitu, ktorý súd svojim následným uznesením pripustil. Samotnou podstatou zmeny petitu, ako aj eventuálneho petitu, ktorý žalobca uviedol vo svojom návrhu na zmenu petitu je návrh na prisúdenie iba jedného nároku. Súd v predmetnom konaní nie je viazaný žalobným návrhom. Súd mal možnosť rozhodnúť na základe vlastného uváženia, čo v konečnom dôsledku žalobca uznáva aj tým, že rešpektuje výroky rozsudku I., II., III., a IV., voči ktorým sa neodvoláva. Tým, že žalobca zmenil žalobu a navrhol dva eventuálne petitu, nemohol súd dôjsť k záveru, že ide o rôzne viaceré nároky. Vždy išlo o nárok zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva. To, že žalobca súdu prezentoval prostredníctvom súdom pripustenej zmeny petitu a alternatívnych petitov rôzne spôsoby vyporiadania len preukazuje vážny záujem žalobcu na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva. Úspech vo veci mal súd posudzovať vo vzťahu ku konečnému výsledku. Žalobca bol v tomto vzťahu úspešný v rozsahu 100%, pretože dosiahol zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva so žalovanými spôsobom, ktorý eventuálnym petitom navrhoval. Rozdiel oproti rozsudku bol len vo výške stanovenej náhrady, ktorú nota bene v čase pripustenia zmeny petitu žalovaná strana prostredníctvom ich právnej zástupkyne výslovne akceptovala. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcov návrh nebol v celom rozsahu zamietnutý ale naopak, bolo mu vyhovené žalobca zastáva názor, že záver súdu, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP, nie je správny. Z nesprávnej premisy vznikol aj nesprávny záver súdu, že pomer úspechu a neúspechu nemožno ustáliť. Žalobca bol pri súde prvej inštancie v celom rozsahu úspešný, a preto neexistuje dôvod, prečo mu súd prvej inštancie nepriznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Na základe uvedených skutočností navrhuje, aby odvolací súd rozsudok zrušil a zmenil tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V prípade, že krajský súd rozsudok nezmení, navrhuje, aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaní sa k doručenému odvolaniu nevyjadrili.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. m) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. o náhrade trov konania je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 CSP).

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý je v tejto veci viazaný ako rozsahom, tak i dôvodmi podaného odvolania, bolo posúdiť správnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci, procesného postupu prvoinštančného súdu, prípustnosť ďalších prostriedkov procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku o náhrade trov konania. Výroky I. – IV. napadnutého rozsudku neboli odvolaním napadnuté, nadobudli tak právoplatnosť a nepodliehali odvolaciemu prieskumu.

8. Predmetom daného konania bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva strán k nehnuteľnosti, ktorej bol žalobca spoluvlastníkom v rozsahu 5/8 a žalovaní v 3/8, pričom žalobca

počas konania menil žalobný návrh a po pripustení zmien petitu navrhol zrušiť podielové spoluvlastníctvo k dotknutým nehnuteľnostiam, prikázať ich do vlastníctva žalobcu a uložiť mu povinnosť zaplatiť žalovaným vyrovnací podiel v súhrnnej výške 55.222 eur, eventuálne prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu rodinný dom a zastavaný pozemok parc. č. 119/1, rozdelil záhradu parc. č. 120/1 v zmysle geometrického plánu č. 347/2021 a uložil žalobcovi zaplatiť žalovaným vyrovnací podiel 41.243 eur. Z vyjadrenia splnomocneného zástupcu žalobcu na pojednávaní 30.1.2023 bezprostredne pred vyhlásením rozsudku vyplýva, že žiada zrušiť spoluvlastníctvo, nehnuteľnosti prikázať žalobcovi a výšku vyrovnacieho podielu určiť podľa úvahy súdu. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu, nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 102.375 eur, žalovaným uložil povinnosť zaplatiť znalečné znalcovi Ing. Michalovi Šiandorovi a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. Žalobca napadol odvolaním výlučne výrok V. o náhrade trov konania a domáhal sa jeho zmeny a to tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania, pričom nesúhlasil so súdom prvej inštancie, ktorý postupoval podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa žalobcu súd mal priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania vzhľadom na jeho plný úspech v konaní.

9. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

10. Odvolací súd je toho názoru, že rozhodujúcim pri rozhodovaní o náhrade trov daného konania o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je jeho špecifická povaha - konania iudicium duplex. Takéto konanie môže byť začaté na návrh ktoréhokoľvek so spoluvlastníkov. Všetky strany vzájomne sú v postavení procesnej pozície žalobcu a žalovaného súčasne, bez ohľadu na to, kto žalobu podal. Chýba tu ten, kto by zapríčinil začatie konania svojim protiprávnym konaním, z povahy veci neexistuje strana, ktorá by bezdôvodne zasahovala do právnej sféry protistrany. Pre určenie „obete a víťaza“ či „víťaza a porazeného“, teda pre konštatovanie plného úspechu jednej strany na úkor druhej, tu chýba kľúčový pojmový znak – nebolo porušené subjektívne právo, ktoré by bol žalobca proti žalovanému nútený pred súdom hájiť. Vyvolanie konania je slobodnou voľbou žalobcu, do ktorého majetkovej sféry nemusel nikto zasiahnuť a ani ho k podaniu žaloby primäť. Rovnako tak je slobodnou voľbou iného spoluvlastníka neuzavrieť navrhnutú mimosúdnu dohodu a požadovať určitý spôsob vysporiadania, lebo i na jeho strane ide o výkon ústavne zaručeného vlastníckeho práva. Ak má procesná obrana žalovaného spoluvlastníka rozumný a presvedčivý základ (a nespadá do kategórie zneužitia práva či obštrukčného chovania), nemožno mu jej uplatnenie klásť na ťarchu a zmenšovať uložením náhrady trov konania jeho majetkovú sféru v prospech spoluvlastníka, ktorý sa slobodne rozhodol v spoluvlastníctve naďalej nezotrvať. Žiadna z procesných strán navyše výsledkom konania po finančnej stránke nestráca, obe získavajú majetkovú hodnotu, s ktorou do konania vstúpili. Nikto z hľadiska objemu majetku nezískava nič navyše, nikto nič nestráca; majetkovú stratu utrpí každá zo strán „iba“ vo vynaložených trovách konania.

11. Spor o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva môže byť začatý na základe žaloby ktoréhokoľvek spoluvlastníka, ktorý sa cíti byť v spoluvlastníctve nespokojný a nechce v ňom zotrvať. V prípade spoluvlastníctva sa špecificky uplatňuje zásada, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený zotrvať v spoluvlastníctve. Pre prípad, že sa spoluvlastníci nedohodnú na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva, má každý z nich právo obrátiť sa na súd s návrhom na jeho zrušení a vyporiadaní. Platí tiež, že nikoho nemožno nútiť k uzavretiu mimosúdnej dohody (či už sa bráni z objektívnych či subjektívnych dôvodov). Ak súd zruší spoluvlastníctvo, následne vydá konštitutívne rozhodnutie o spôsobe jeho vyporiadania, pričom návrhmi účastníkov nie je viazaný, je viazaný iba zákonným poradím jednotlivých možností podľa § 142 ods. 1 OZ. Voľba konkrétneho spôsobu vyporiadania je v konečnom dôsledku na úvahe súdu, strana nad tým nemá fakticky kontrolu.

12. Vzhľadom na uvedené nemožno procesný úspech odvodzovať z toho, aký spôsob vyporiadania jednotliví spoluvlastníci navrhovali, a ku ktorému sa súd v konečnom rozhodnutí priklonil. Ak nie je súd pri vyporiadaní zrušovaného spoluvlastníctva viazaný návrhmi strán, nie je potom dobre možné odvíjať procesný úspech vo veci ani od toho, čo bolo medzi účastníkmi sporné a k čomu bolo vedené dokazovanie. Pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva nemožno hľadať víťaza ani porazeného, pretože strany nemožno vnímať tak, ako keby jedna bola v práve a druhá nie. Nie je na mieste vytýkať

spoluvlastníkovi, ktorý navrhoval odlišný, než súdom zvolený spôsob vypořádania, nevôľu k uzavretiu mimosúdnej dohody, či súdneho zmiernu, ak nebol jeho odpor čisto obštrukčného charakteru.

13. I keď rozhodnutia súdov ČR nepatria v zmysle čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP medzi ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na právny názor a závery ÚS ČR v náleze sp. zn. I.ÚS 262/2020 zo dňa 10.11.2020, IV. ÚS404/2022 zo dňa 5.4.2022, v stanovisko pléne PL. ÚS-st. 59/23 zo dňa 13.9.2023 a (pri veľmi blízkej, resp. obdobnej procesnoprávnej aj hmotnoprávnej úprave danej problematiky), ktorý sa vysporiadal i s predchádzajúcou odlišnou judikatúrou tak NS ČR ako i ÚS ČR, a vydal stanovisko: „v konaní o zrušení a vysporiadaní spoluvlastníctva, majúcom povahu iudicii duplicis, ak nie je žaloba zamietnutá, spravidla nemožno určiť, ktorý účastník mal vo veci plný úspech (§ 142 ods. 1 o. s. r.). Je preto všeobecným východiskom pre rozhodovanie o trovách konania súladným s ochranou vlastníckeho práva podľa článku 11 ods. 1 a práva na súdnu ochranu podľa článku 36 ods. 1 Charty základných práv a slobôd, aby žiadny z účastníkov nemal právo na náhradu trov konania voči inému účastníkovi, ibaže by pre to boli dané zvláštne dôvody“. Za ústavne konformné východisko pri rozhodovaní o trovách konania, ktorým bolo vypořádané zrušené spoluvlastníctvo, vidieť u oboch strán (u všetkých spoluvlastníkov) čiastočný úspech vo veci v zmysle § 142 ods. 2 a 3 OSŘ s tým, že zásadne je namieste rozhodovať, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pričom pomerné rozdeľovanie trov konania z povahy veci nemá zmysel, rovnako ako je v danej fáze konania už vylúčené hľadať považovať na ktorejkoľvek strane plný úspech vo veci a aplikovať § 142 ods. 1 OSŘ. Ústavný súd ČR ale dodal, že v odôvodnených prípadoch (skôr výnimočných) možno niektorej zo strán priznať právo na náhradu trov (podľa § 142 ods. 3 OSŘ), lebo spôsob vypořadania spoluvlastníctva (stanovenie miery úspechu jednotlivých strán) závisí na úvahe súdu. Zvláštnymi okolnosťami konkrétneho jedinečného prípadu môže byť napr. obštrukčné chovanie spoluvlastníka, nezájum o konštruktívne vyriešenie vecí, alebo šikanóznny výkon práva. Šikanóznny konaním však nie je sama osebe skutočnosť, že niektorý (alebo každý) zo spoluvlastníkov navrhuje prikázanie spoluvlastneného majetku do svojho výlučného vlastníctva. Súd by musel presvedčivo vyložiť ďalšie dôvody, ktoré by viedli k záveru, že je (výnimočne) namieste danému spoluvlastníkovi uložiť povinnosť hradíť trovy konania inému spoluvlastníkovi. Podľa Ústavného súdu ČR ďalšie širšie okolnosti, ku ktorým možno prihliadnuť, plynú z judikatúry najvyššieho súdu – napr. že strany ohľadom predmetu konania sa aspoň čiastočne dohodli, aké bolo procesné chovanie a stanoviská jednotlivých strán v priebehu konania, či aké bolo ich konanie pred začatím konania pri snahe o zrušenie spoluvlastníctva dohodou.

14. Ústavný súd SR sa tiež zaoberal náhradou trov konania v spore o zrušenie a vypořadanie podielového spoluvlastníctva. V Náleze sp. zn. III. ÚS 138/22 z 23.6.2022 uviedol právnu vetu: „Rozhodnutie, podľa ktorého žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania v spore o zrušenie a vypořadanie podielového spoluvlastníctva sťažovateľov a žalovanej, ktorá na výzvy sťažovateľov pred podaním žaloby nereagovala, k žalobe sa nevyjadřila a na pojednávania sa bez ospravedlnenia nedostavila, pričom toto rozhodnutie vychádzalo z toho, že pravidlom v obdobnom spore je to, že každý zo spoluvlastníkov si bude svoje náklady spolu znášať sám a náhradu trov konania strane možno priznať len ak by boli dané „zvláštne dôvody“, je mimo rámca úpravy paragrafu v § 255 Civilného sporového poriadku, čo zakladá porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa článku 46 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky“. Obdobne aj rozhodnutie III. ÚS 73/2023 zo dňa 25.mája 2023.

15. Skutková situácia v spore pred ústavným súdom však bola odlišná ako v predmetnej veci. V predmetnej veci totiž nešlo o situáciu, že by žalovaní na výzvy žalobcu pred podaním žaloby nereagovali, k žalobe sa vyjadřili, pojednávania sa nezúčastnili. Z uvedeného dôvodu na danú skutkovú situáciu sa citovaný nálezu ústavného súdu nevzťahuje.

16. Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR č.k. II. 43/2023 zo dňa 25.1.2023, ktorý odmietol sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13Co/13/2019-13 zo dňa 27.7.2022, keď krajský súd výrokom IV. svojho rozhodnutia nepriznal nárok na náhradu trov konania v žiadnej zo sporových strán. Krajský súd poukázal na to, že v danom prípade ide o konanie iudicium duplex a uviedol tiež, že z hľadiska charakteru, nejde o klasické sporové konanie, v ktorom by jedna z protichodných strán musela vyhrať a druhá by musela prehrať; ak spoluvlastníci nemôžu vopred presne predvídať konkrétne rozhodnutie súdu, tak majú všetci rovnaké postavenie v konaniach, v ktorých ide o rovnaké vlastnícke právo všetkých; ako spravodlivý východiskový bod pre rozhodnutie o trovách konania sa javí, že každý zo spoluvlastníkov by mal znášať svoje vlastné

trovy konania a nebol by povinný platiť trovy iného spoluvlastníka, pokiaľ na to neexistujú osobitné dôvody; vzhľadom na priebeh konania, ako aj výsledok odvolací súd dospel k záveru, že neexistujú osobitné dôvody, na základe ktorých by niektorá zo strán sporu bola v konaní úspešnejšia; Takéto dôvody nemožno považovať ani v skutočnosti uvádzané žalobcami v súvislosti s ich návrhom na rozhodnutie o trovách konania a preto súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Ústavný súd uzavrel, že „preskúmal napadnuté rozhodnutie a nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutej časti rozhodnutia krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo o ústavnej neakceptovateľnosti. Krajský súd poskytol jasné, zrozumiteľné a dostatočné argumenty zodpovedajúce zásadám spravodlivosti pre prijaté rozhodnutie. Závery krajského súdu v napadnutom rozhodnutí sú riadne uvedené presvedčivé a netrpia absenciou logiky“.

17. Opierajúc sa o vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uzatvára, že ak súd vyhovie návrhu na zrušenie spoluvlastníctva a rozhoduje ďalej o spôsobe jeho vyporiadania, príp. schváli zmier, je na procesný úspech strán, majúcich v konaní s povahou iudicis duplicis totožné postavenie žalobcu i žalovaného, treba pozerať ako na čiastočný (rovnaký) a zásadne nepriznať náhradu trov žiadnej zo strán podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, s výnimkou ak konkrétne okolnosti veci výnimočne odôvodňujú priznanie náhrady trov jednej zo strán, pričom dôvodmi súcimi osobitného zreteľa môže byť napr. obštrukčné chovanie spoluvlastníka, nezáujem o konštruktívne vyriešenie veci alebo šikanózný výkon práva. Vzhľadom na uvedené nemožno uzavrieť, že žalobca mal v konaní plný úspech, ako argumentuje v podanom odvolaní.

18. Odvolateľ poukázal na to, že urobil všetko, aby vyriešil spor zmierlivou cestou, súdne konanie zapríčinili žalovaní obštrukčným, protizákonným konaním, pričom takéto konanie žalovaných v odvolaní žalobca výslovne nešpecifikoval a nekonkretizoval. Pokiaľ však žalobca považuje za obštrukčné správanie skutočnosť, že žalovaní neprejavili záujem o ním ponúkané varianty riešenia sporu, je potrebné zdôrazniť (ako to už vyplýva z vyššie uvedeného), že je slobodnou vôľou žalovaných neuzavrieť navrhovanú dohodu príp. nepristúpiť na ponúkané varianty. Procesná obrana žalovaných (po prevzatí právneho zastúpenia) spočívala v tom, že majú záujem vyriešiť podielové spoluvlastníctvo a to reálnym rozdelením a v tej súvislosti navrhovali ustanoviť znalca na reálne rozdelenie. K tomuto sa žiada uviesť, že obrana žalovaných nemohla spôsobiť obštrukčné správanie, pretože súd je viazaný hierarchickou zákonnou postupnosťou pri ktorej rozdelenie spoločnej veci predchádza prikázaniu spoločnej veci do výlučného vlastníctva jednému z pôvodných vlastníkov a zistenie tejto skutkovej otázky bolo potrebné pre hmotnoprávne posúdenie. Je pravdou, že žalovaní reagovali v konaní aj pod vplyvom emócií, avšak takéto správanie nespadá do kategórie zneužitia práva príp. obštrukčného správania. Procesná obrana žalovaných nevedla k predĺženiu konania, súd prvej inštancie rozhodol bezprostredne potom ako mal k dispozícii znalecký posudok k určeniu všeobecnej ceny dotknutých nehnuteľností, ktoré výsledky boli potrebné k rozhodnutiu podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Taktiež potreba znaleckého dokazovania v konaní Ing. Michalom Šiandorom na základe návrhu žalovaných bola opodstatnená, pretože súd zo záverov znaleckého posudku vychádzal pri určení výšky vyrovnacieho podielu, teda žalovanými navrhovaný znalecký posudok predstavoval pre súd spoľahlivý podklad pre svoje rozhodnutie.

19. Je slobodnou voľbou spoluvlastníka neuzavrieť s iným spoluvlastníkom navrhnutú mimosúdnu dohodu a požadovať určitý spôsob vyporiadania, lebo i na jeho strane ide o výkon ústavne zaručeného vlastníckeho práva. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaných nedošlo k zneužitiu ich práva, k obštrukčnému správaniu, k nezájumu o konštruktívne vyriešenie sporu ako takého a ani neuplatňovali šikanózný výkon práva. Vzhľadom na to neboli splnené podmienky pre úvahu súdu, aby žalovaní boli výnimočne zaviazaní zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi.

20. Odvolací súd sa zaoberal tiež odvolacou námietkou žalobcu, že nemal možnosť pred súdom sa vyjadriť k nepriznaniu trov konania žiadnej zo strán. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania tak ako mu to ust. § 255 ods. 2 CSP umožňuje. Odvolací súd nezistil porušenie procesnoprávných predpisov upravujúcich postup pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

21. Odvolací súd potom s poukazom na všetko uvedené, považoval za spravodlivé, tak ako rozhodol súd prvej inštancie, aby s použitím § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, každá zo strán, ktoré mali v konaní čiastočný (rovnaký) úspech, znášala svoje trovy sama a nebola zaviazaná na úhradu

trov protistrane. V danej veci, s prihliadnutím tiež na popísané okolnosti prípadu, by sa naopak javilo nespravodlivým, aby žalovaní, ako rovnocenný spoluvlastníci, ktorí sa iba prirodzene, ako každý iný v ich pozícii, snažili o pre nich najvýhodnejší výsledok vyporiadania spoluvlastníctva, boli zaťažení náhradou trov konania žalobcovi, ktorý realizoval svoje právo nezotrvať v spoluvlastníctve, ktoré trovy by vzhľadom na právne zastúpenie žalobcu, boli iste v nemalej výške. Z predmetného konania nevyplynuli dôvody pre ktoré by bolo potrebné rozhodnúť inak ako podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

22. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 CSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

23. S poukazom na uvedené prvoinštančný súd potom rozhodol vo výroku V. správne, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku V. o náhrade trov konania, ako vo výroku vecne správne, s použitím ust. § 387 Civilného sporového poriadku potvrdil.

24. V odvolacom konaní boli fakticky plne úspešní žalovaní a preto žalovaným zásadne v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku vznikol nárok na náhradu trov konania voči v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi, pričom o náhrade trov tohto odvolacieho konania musí rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí (§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Keďže ale žalovaní boli v odvolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili a podľa obsahu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, odvolací súd žalovaným náhradu trov odvolacieho konania, tiež s odkazom na R 72/18, nepriznal.

25. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).